

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski

Olsztyn, dnia 15 maja 2014 r.

FK-V.431.1.2014

Szanowny Pan
Krzysztof Nałęcz
Burmistrz Miasta
Bartoszyce

ul. Bohaterów Monte Cassino 1
11-200 Bartoszyce

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Miasta w Bartoszycach, ul. Bohaterów Monte Cassino 1, 11-200 Bartoszyce.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Krzysztof Nałęcz – Burmistrz Miasta Bartoszyce, wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 5 grudnia 2010 r.,
- Pani Aneta Mazur – Zastępca Burmistrza Miasta Bartoszyce, powołana w dniu 14 lutego 2011 r.,
- Pani Bożena Martul – Sekretarz Miasta Bartoszyce, powołana z dniem 20 grudnia 2002 r.,
- Pan Jarosław Sielawa – Skarbnik Miasta Bartoszyce, powołany z dniem 1 stycznia 1998 r.

Kontrolę przeprowadził Rafał Zujko – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie upoważnienia Nr FK-VI.0030.111.2014 z dnia 31 stycznia 2014 r.

Termin kontroli: od 6 lutego do 6 marca 2014 r., z przerwą w dniach: 14-17, 26-28 lutego 2014 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2013 rok.

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

1

Wysłano dnia 16.05.2014

Podpis
[Signature]

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).

[Akta kontroli: II.1-9, IX.1]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się

pozytywnie

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej.

1.1 Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 4/2013 z dnia 21 lutego 2013 r. ustalił dla Gminy Miejskiej Bartoszyce plan dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zadań własnych oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień na 2013 r. w wysokości **10.594.943 zł** (w tym zadania zlecone i powierzone – 8.516.756 zł oraz zadania własne – 2.078.187 zł).

Ww. plan został zmieniony 39 decyzjami Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację ww. zadań wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła **16.072.322,20 zł**. Gmina Miejska otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. wszystkie zaplanowane środki, z czego wykorzystwała **15.933.276,87 zł**.

1.2 Analiza wprowadzenia planu dotacji udzielonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy Miejskiej Bartoszyce wykazała, że przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej, jak również w planie wydatków, z uwzględnieniem ich przeznaczenia w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej.

Tym samym wypełniono dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

1.3 Kwota dotacji niewykorzystanych wyniosła łącznie **139.045,33 zł** i została zwrócona na rachunek bankowy Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

1.4 Na podstawie kontroli sprawozdań budżetowych Rb-50 oraz Rb-27ZZ sporządzanych na koniec 2013 r. przez Gminę Miejską Bartoszyce, ustalono, że:

- sporządzane były one prawidłowo i rzetelnie,
- kwoty wykazane w sprawozdaniach zgodne były z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych,
- sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Burmistrza i Skarbnika Miasta (sprawozdania zbiorcze) oraz Kierownika jednostki i Głównego Księgowego (sprawozdania jednostkowe).
- sprawozdania przekazywane były do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminów określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

- 1.5 W toku kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ sporządzanym przez MOPS w Bartoszycach wykazywano w kolumnie 7 dochody potrącone na rzecz samorządu terytorialnego. Jest to sprzeczne z załącznikiem nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U Nr 20, poz. 103), zgodnie z którym jednostka realizująca zadanie, podlega jednostce samorządu terytorialnego nie wypełnia kolumny 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem złożonym przez Pana Jarosława Sielawę, Skarbnika Miasta taki sposób sporządzania sprawozdań umożliwiał kontrole zgodności przekazywanych do Gminy Miejskiej potrąceń ze sprawozdaniem.

Ponadto w systemie używanym do przekazywania sprawozdań (Bestia), w przypadku scalania sprawozdań jednostkowych nie ma możliwości wpisania danych do kolumny nr 7 w sprawozdaniu zbiorczym.

Osobą odpowiedzialną jest Pani Stefania Michalik-Rosa – Dyrektor MOPS w Bartoszycach.

- 1.6 W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

[Akta kontroli: III.1-53, IX.1-3]

2. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

- 2.1 Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację bieżących zadań z zakresu administracji rządowej, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 8.224.378,70 zł. Gmina Miejska otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. całość kwoty zaplanowanych dotacji, z czego wykorzystła 8.214.548,71 zł, tj. 99,87%.

Wykorzystane środki finansowe dotyczyły następujących rozdziałów:

- rozdział 01095 – 4.166,70 zł,
- rozdział 75011 – 287.052 zł,
- rozdział 85195 – 1.000 zł,
- rozdział 85203 – 683.700 zł,
- rozdział 85212 – 6.990.793,69 zł,
- rozdział 85213 – 39.376,32 zł,
- rozdział 85228 – 68.000 zł,
- rozdział 85295 – 140.460 zł.

- 2.2 Analiza zakresów czynności pracowników opłacanych w ramach otrzymanych dotacji wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów a przeznaczeniem dotacji, na które została udzielona.

- 2.3 Na podstawie kontroli dokumentacji źródłowej stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wykorzystanie dotacji nastąpiło poprzez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.

2.4 Dowody księgowe na podstawie, których realizowano wydatki:

- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.),
- zawierały klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.),
- posiadały adnotację o dokonaniu wydatku, względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
- zostały właściwie zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 289),
- zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika Miasta (w przypadku MOPS przez Głównego Księgowego),
- zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67).

2.5 Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze:

- 2.5.1 Decyzja w sprawie ustalenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego została wydana w dniu 21 marca 2013 r. (wniosek złożono 15 lutego 2013 r.), tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 5 ust 4 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.), który określa, że decyzję wydaje się w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Zgodnie pisemnym wyjaśnieniem Pani Anny Krawczyk, Inspektora w Wydziale Finansowym (osoby odpowiedzialnej) wynikało to z przeoczenia przez nią ustawowego terminu.

- 2.5.2 Realizacja zadań z zakresu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2013 roku została powierzona Pani Annie Krawczyk (Inspektor), zarówno na podstawie umowy zlecenia, jak również na podstawie zakresu obowiązków wynikającego z umowy o pracę: „*Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej*) (szczegółowy zakres czynności pkt 2).

Z powyższych ustaleń wynika, że za to samo zadanie należące do zakresu obowiązków wynikającego ze stosunku pracy – pracownik wynagradzany jest podwójnie – raz w postaci przysługującego mu wynagrodzenia za pracę, a dodatkowo z tytułu realizacji umowy cywilnoprawnej. Ten sam rodzaj pracy nie może być wykonywany w warunkach stosunku pracy, określonych w art. 22 § 1 z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141, ze zm.), a jednocześnie na podstawie umowy cywilnoprawnej, bowiem stanowi to naruszenie art. 22 § 1, 1¹, 1², kp, które określają

warunki nawiązania stosunku pracy dla umowy o pracę. Naruszeniem jest zawarcie umowy zlecenia na pracę tego samego rodzaju jak określona w umowie o pracę z pracownicą oraz wykonywanie jej w części (przyjmowanie wniosków producentów o zwrot podatku odbywało się w godzinach pracy urzędu) w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę w umowie o pracę zawartą z pracownicą.

Należy zwrócić uwagę, że wypłacając wynagrodzenie za to samo zadanie w ramach dwóch umów naruszono również regułę wyrażoną w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, stwierdzającą, iż wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny.

Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Pana Jarosława Sielawę, Skarbnika Miasta, w Urzędzie Miasta przyjęto ww. rozwiązanie jako najłatwiejszą i najprostszą metodę rozliczenia z pracownikiem.

Osobą odpowiedzialną jest Pan Krzysztof Nałęcz – Burmistrz Miasta Bartoszyce.

- 2.5.3 Błędnie zaklasyfikowano wydatki budżetowe poniesione w rozdziale 85203 oraz 85212 na usługę odprowadzania ścieków na łączną kwotę 4.565,79 zł, tj. w § 4260 Zakup energii, zamiast w § 4300 Zakup usług pozostałych, co było sprzeczne z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pani Benedykty Słodzińskiej, Głównego Księgowego MOPS w Bartoszycach (osoby odpowiedzialnej) powyższe wynikało z błędnej interpretacji klasyfikacji budżetowej.

- 2.5.4 Nieprawidłowo zaewidencjonowano, zakupione w ramach rozdziału 85203 programy komputerowe o łącznej wartości 6.000 zł, tj. na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, zamiast na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, co było niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Z wyjaśnienia Pani Benedykty Słodzińskiej, Głównego Księgowego MOPS w Bartoszycach (osoby odpowiedzialnej) wynika, że powodem błędnego zaewidencjonowania składników majątkowych był niewystarczający opis wydatku przez pracownika merytorycznego (brak wskazania, że poszczególne pozycje są programami komputerowymi).

- 2.6 W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań zleconych, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: IV.1-90, IX.3-10]

3. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej

- 3.1 Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 2.300 zł. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w kwocie 2.300 zł wykonane zostały w 100%.
- 3.2 Na podstawie dokumentacji źródłowej dotyczącej wykonania zadań w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2013 roku ustalono, że dotację wydatkowano, zgodnie z zawartymi z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim porozumieniami, na:
- bieżącą konserwację i drobne naprawy krzyży drewnianych – 6.800 zł (6.000 zł Gmina Miejska otrzymała od Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa),
 - administrowanie cmentarzami – 300 zł,
 - pielęgnację zieleni – 1.200 zł.
- Stwierdzono, że dotacja wykorzystana została zgodnie z przeznaczeniem.
- 3.3 Sprawozdania z realizacji ww. zadań przekazano do Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminach wynikających z zawartych porozumień.
- 3.4 W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: V.1-13, IX.11-12]

4. Wykorzystanie dotacji celowych udzielonych na realizację zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego

- 4.1 Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 6.393.435,50 zł. Gmina Miejska otrzymała z budżetu państwa w 2013 r. całość kwoty zaplanowanych dotacji, z czego wykorzystwała 6.264.220,16 zł, tj. 97,98%.

Wykorzystane środki finansowe dotyczyły następujących rozdziałów:

- rozdział 80103 – 69.966 zł,
- rozdział 80104 – 257.094 zł,
- rozdział 85206 – 17.701,01 zł,
- rozdział 85213 – 128.626,61 zł,
- rozdział 85214 – 1.977.308,62 zł
- rozdział 85216 – 1.590.343 zł,
- rozdział 85219 – 524.064 zł,
- rozdział 85295 – 714.015 zł,
- rozdział 85307 – 57.229,70 zł,
- rozdział 85415 – 927.872,22 zł.

- 4.2 Analiza zakresów czynności pracowników opłacanych w ramach otrzymanych dotacji wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów a przeznaczeniem dotacji na które została udzielona.
- 4.3 Na podstawie kontroli dokumentacji źródłowej stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, wykorzystanie dotacji nastąpiło poprzez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.
- 4.4 Gmina Miejska Bartoszyce zapewniła wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej. Wkład własny wynikający z zawartych porozumień na realizację programów: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz „Zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” również został zachowany.
- 4.5 Dowody księgowe na podstawie, których realizowano wydatki:
- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
 - zawierały klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
 - posiadały adnotację o dokonaniu wydatku, względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
 - zostały właściwie zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika Miasta (w przypadku MOPS przez Głównego Księgowego),
 - zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
- 4.6 W zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych na realizację zadań własnych, działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: VI.1-73, IX.12-17]

5. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego

- 5.1 W 2013 r. w Gminie Miejskiej Bartoszyce przeprowadzono 2 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w trybie przetargu nieograniczonego, z wykorzystaniem środków budżetu państwa otrzymanych w ramach dotacji celowych, tj.:

- przebudowa drogi gminnej nr 20102 N – ulicy Sikorskiego w Gminie Miejskiej Bartoszyce,
- zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń byłego domu noclegowego na e-pracownię dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy przy MOPS w Bartoszczach.

5.2 Analizie poddano zgodność przeprowadzonego postępowania z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) – do próby wybrano postępowanie przeprowadzone przez MOPS w Bartoszczach. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

W toku kontroli ustalono, że postępowanie dotyczące przebudowy drogi gminnej zostanie objęte kontrolą przeprowadzoną przez Wydział Certyfikacji i Funduszy Europejskich Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (planowany termin kontroli – IV kwartał 2014 r.).

5.3 W zakresie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: VII.1-36, IX.17-19]

6. Należności oraz dochody budżetu państwa

6.1 Na dzień 31 grudnia 2013 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **8.744.921,22 zł** w tym:

- w rozdziale 75011, w § 0690 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz.U. z 2008 r. Nr 207, poz. 1298) - 775 zł,
- rozdziale 85203, w § 0830 z tytułu opłat wnoszonych przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) – 11.287,82 zł,
- w rozdziale 85228, w § 0830 z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w przepisach ustawy o pomocy społecznej – 3.106,56 zł,
- w rozdziale 85212, w łącznej wysokości 8.729.751,84 zł, tj.:
 - w § 0690 z tytułu kosztów upomnień – 624,80 zł,
 - w § 0970 z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej – 2.153.931,88 zł,
 - w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.) – 5.077.570,52 zł,
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego, o których mowa w przepisach ww. ustawy – 1.497.624,64 zł.

6.2 Analiza prawidłowości ustalenia należności w 2013 r. wykazała, że były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

6.3 Na dzień 1 stycznia 2013 r. łączny stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **7.106.053,93 zł** i w ciągu roku wzrósł do **8.510.788,46 zł**.

Zgodnie z wyjaśnieniem Pani Stefani Michalik-Rosa – Dyrektora MOPS w Bartoszycach, główną przyczyną wzrostu należności wymagalnych jest przede wszystkim kryzys ekonomiczny, a co za tym idzie pogarszająca się sytuacja materialna dłużników (wysoka stopa bezrobocia, brak możliwości podejmowania zatrudnienia, brak majątku z którego można prowadzić windykację).

6.4 Na podstawie analizy działań podejmowanych w 2013 r. przez jednostkę kontrolowaną wobec dłużników alimentacyjnych ustalono, że Gmina Miejska Bartoszyce, za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, podejmowała stosowne działania określone w przepisach art. 3-4, 5 ust. 1-2 i art. 27 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

6.5 Działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa podejmowane wobec 10 największych dłużników wskazują, że Gmina Miejska Bartoszyce wypełniła dyspozycje zawartą w przepisach art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, które stanowią, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

6.6 Wystawione w 2013 r. upomnienia (49 sztuk na łączną kwotę 235.664,79 zł) były rejestrowane w prowadzonej przez MOPS ewidencji wysyłanych upomnień, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).

Ponadto, w trakcie kontroli ustalono, że w 2013 r. wystawiono 339 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 593.343,26 zł, stosownie do przepisów § 5 ust.1 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.

6.7 W okresie kontrolowanym umorzono należności w łącznej kwocie 108.320,12 zł, na podstawie decyzji wydanych przez Burmistrza Miasta Bartoszyce, wobec 4 wierzycieli. W 3 przypadkach umorzenie nastąpiło w wyniku zgonu dłużnika. W jednym przypadku umorzenie nastąpiło na wniosek dłużnika, z uwagi na sytuację materialną i zdrowotną (podopieczny Domu Pomocy Społecznej Dla Osób z Chorobą Alzheimera otrzymujący zasiłki z pomocy społecznej w wysokości 542 zł miesięcznie, z których potrącana jest opłata za pobyt w DPS), zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto ustalono, że nie wystąpiły przypadki rozkładania na raty oraz odraczania terminów płatności należności stanowiących dochody Skarbu Państwa.

6.8 Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 4/2013 z dnia 21 lutego 2013 r., dochody budżetu państwa w wysokości **186.977 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **161.740,34 zł**, co stanowiło **86,50%**.

6.9 Dochody uzyskiwane z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych przekazywane były do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w należnej wysokości i terminach wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

6.10 Stwierdzone nieprawidłowości:

6.10.1 W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bartoszycach dokonywano przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu zwrotu środków udzielonych funduszu alimentacyjnego raz na pół roku, tj.:

II kwartał	–	253.324,43 zł,
IV kwartał	–	283.383,93 zł

co było sprzeczne z przepisami art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, które stanowią, że odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału.

Powyższe działanie skutkowało nieustalaniem należności budżetu państwa na koniec I i III kwartału 2013 r..

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pani Benedykty Słodzińskiej, Głównego Księgowego MOPS (osoby odpowiedzialnej), przyczyną nie przypisywania odsetek od nieterminowych płatności na koniec I i III kwartału była mylna informacja przekazana na szkoleniu w zakresie rachunkowości i gospodarki finansowej ośrodków pomocy społecznej, finansowania i ewidencjonowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

6.10.2 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach zrealizowane dochody, stanowiące dochód innych gmin (miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) w kwocie **12.072,36 zł**, przekazywał bezpośrednio na rachunki tych gmin, z pominięciem rachunku Urzędu Miasta w Bartoszycach.

Skutkowało to naruszeniem przepisów art. 27 pkt. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, który stanowi, że w przypadku gdy organ właściwy wierzyciela nie jest jednocześnie organem właściwym dłużnika, przekazuje organowi właściwemu dłużnika 20% kwoty.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pani Benedykty Słodzińskiej, Głównego Księgowego MOPS (osoby odpowiedzialnej), przyczyną przekazywania 20% dochodów gminom dłużników, z pominięciem rachunku bankowego organu, było pisemne polecenie z Urzędu Miasta w Bartoszycach.

6.11 W zakresie należności oraz dochodów budżetu państwa działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: VIII.1-52, IX.19-25]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego miały jednostkowy charakter lub ich wielkość nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.:

- błędne wypełnianie przez pracowników MOPS kolumny 7 sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ nie miało wpływu na prezentowane w nim wielkości zrealizowanych dochodów, które zgodne były z ewidencją księgową,
- nieterminowe wydanie decyzji w sprawie ustalenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego dotyczyło 1 przypadku, a zwłoka wynosiła 4 dni,
- zawarta z pracownikiem Urzędu umowa cywilno-prawna w zakresie zwrotu podatku akcyzowego opiewała na wartość 81,70 zł brutto,
- nieprawidłowe klasyfikowanie wydatków dotyczyło jedynie usługi odprowadzania ścieków i stanowiło 0,05% ogółu wydatków poniesionych w kontrolowanym obszarze,
- brak dokładnego i precyzyjnego opisu dokonanej operacji gospodarczej dotyczył jednostkowego dowodu księgowego,
- częstotliwość dokonywania przypisu odsetek od nieterminowych płatności przez pracowników MOPS wyniosła 2 razy do roku (ustawowo 4 razy), jednakże nie miało to wpływu na ogólną wielkość ich przypisu,
- przekazywanie dochodów należnych innym gminom z pominięciem rachunku Gminy Miejskiej stanowiło jedynie błąd formalny i nie rzutowało na wielkość przekazanych środków.

Jednakże, mając na uwadze powyższe, zalecam podjęcie wszelkich działań w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych przypadków, nawet gdy dotyczą one niewielkich kwot środków budżetowych, a w szczególności wnoszę o:

1. Prawidłowe sporządzanie, przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ poprzez zaniechanie wykazywania w kolumnie 7 dochodów potrąconych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. Dochody te winny być wykazywane w sprawozdaniach zbiorczych sporządzanych przez Gminę.
2. Wystawianie decyzji w sprawie ustalenia kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez producenta rolnego.
3. Zaniechanie zawierania umów cywilno-prawnych z pracownikami Urzędu realizującymi zadania zlecone związane z wypłatą zwrotu podatku akcyzowego, do wykonywania których zobowiązani są w ramach zawartego stosunku pracy. W przypadku dużego nawarstwienia terminowych zadań do wykonania, należałoby raczej rozważyć możliwość przyznania pracownikowi dodatku bądź nagrody za wykonywanie dodatkowych zadań.
4. Prawidłowe klasyfikowanie wydatków budżetowych, a w szczególności ujmowanie wydatków poniesionych na usługę odprowadzania ścieków w § 4300 Zakup usług pozostałych.
5. Zobowiązanie pracowników merytorycznych do dokładnego i precyzyjnego opisu dowodów księgowych dokumentujących ponoszone wydatki.

6. Zobowiązanie pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do naliczania oraz przypisywania odsetek od nieterminowych płatności z tytułu należności budżetu państwa, nie później niż na koniec poszczególnych kwartałów.
7. Przekazywanie zrealizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dochodów należnych innym gminom za pośrednictwem rachunku Gminy Miejskiej w Bartoszych.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Grzegorz Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

Elwira Stupienko